

Talm niet langer, bouw tweede kerncentrale in Borssele

Posted on 8 juni 2022 by Maarten van Andel

De gasprijzen blijven stijgen, nu Rusland de kraan dichtdraait. Bovendien dreigt komende winter een gastekort. Dat blijkt terecht politiek onaanvaardbaar. Het kabinet overweegt daarom, ondanks het Urgenda-vonnis, een tijdelijke opschaling van bestaande kolencentrales.

Zo zou minder stroom uit aardgascentrales nodig zijn, en houden we dus meer gas over voor huisverwarming en industrie. Zelfs Marjan Minnesma van Urgenda sluit tijdelijke opschaling van kolencentrales niet uit. Ook zij begrijpt dat afweging van de voor- en nadelen daarvan in het parlement en de ministerraad thuishoort, en niet in de rechtszaal.

Investeren in fossiele brandstoffen

Verder wil minister Rob Jetten meer vloeibaar aardgas (LNG) importeren, de Gasunie helpen bij de bouw van een LNG-terminal in de Groningse Eemshaven, en samen met Duitsland naar een nieuw gasveld in de Noordzee boren.

Ruim een half jaar geleden verklaarde Nederland tijdens de klimaattop COP26 in Glasgow nog om overheidsinvesteringen in fossiele brandstoffen niet langer te ondersteunen. Dit wereldvreemde beleid blijkt net als het al even wereldvreemde Urgenda-vonnis onhoudbaar zodra één land in de wereld minder gas levert.

Zwalkbeleid

Het valt mij moeilijk om regering en milieuorganisaties serieus te nemen als zij hun eigen beleid niet serieus nemen. De vraag dringt zich op waarom kabinet en Urgenda zo zwalken op de woelige wateren van de internationale ontwikkelingen.

Begrijpen zij wel hoe essentieel fossiele brandstoffen zijn voor alles wat we de komende dertig jaar doen: verduurzaming, veiligheid, welzijn, volksgezondheid, huisvesting, mobiliteit, bedrijvigheid, innovatie, digitalisering, handel, voedselvoorziening, ontwikkelingswerk en vredesmissies.

De energiecrisis is een ruwe wake-up call

We hebben nu vijftien weken oorlog en energietekorten. Voor Oekraïne is dit een eindeloze hel, en voor de hele wereld leidt dit onmiddellijk tot een energiecrisis omdat één land in de wereld minder gas levert. Miljarden mensen op de wereld ervaren dit en doorgronden dit. We kunnen letterlijk geen dag zonder fossiele brandstoffen.

Als verguisde partijen zoals Gasunie, Shell en Gazprom minder gas, olie en steenkool leveren heeft ieder mens, ieder bedrijf en ieder land direct een groot probleem. Daar kunnen we heel lang met elkaar over lamenteren, maar dat verandert niks in de komende tien jaar.

Eerlijk verhaal met toekomstvisie

Ik verwacht van onze parlementariërs en bewindslieden dat ze ons en elkaar wat minder naar de mond praten, en een eerlijk verhaal met toekomstvisie uitdragen.

Ik verwacht dat de politiek niet langer een moddergooiende populariteitscampagne is, maar een respectvol debat waarin burgers en tegenstanders serieus worden genomen. Ik verwacht dat onze regering beleid gaat baseren op natuurwetenschappelijk energieonderzoek, grondig rekenwerk en zorgvuldige

afweging van nationale belangen.

We kunnen niet van de wind leven

Dat onderzoek en rekenwerk en die afweging leren ons dat we letterlijk en figuurlijk niet van de wind kunnen leven, en dat blijven roepen om meer windmolens en zonnepanelen de komende tien jaar geen zier gaat helpen. Fossiele brandstoffen zijn en blijven nog decennia lang een eerste levensbehoefte, of we dat nu leuk vinden of niet.

Dat kunnen regering en volksvertegenwoordiging toch gewoon eerlijk zeggen en ernaar handelen, in het belang van alle belastingbetalende Nederlanders? Daar worden ze toch voor benoemd en betaald?

De wal keert het schip

Het allerdomste dat we de komende tien jaar kunnen doen is niet investeren in betrouwbare en schonere fossiele brandstoffen. Het goede nieuws is dat het kabinet dit nu weer schoorvoetend gaat doen. Uiteindelijk keert de wal het schip.

We hebben in de afgelopen drie maanden op hardhandige wijze geleerd dat we tot ver na 2030 niet op wind en zon alleen zullen draaien. Daar kunnen politiek correcte klimaattopresoluties en democratie-ondermijnende Urgenda-vonnissen niets aan veranderen.

Vermaledijde Shell-vonnis

Dat brengt ons bij het door Milieudefensie geëiste, vermaledijde Shell-vonnis. Dat dwingt Shell om te beginnen om in de eigen bedrijfsvoering (oliewinning, -raffinage en -transport) CO2 te reduceren. Dat is niks nieuws, want dat moet elk bedrijf in Nederland sowieso al sinds 2005.

Voor Shell vertegenwoordigt die eigen operatie minder dan 10% van de totale fossiele CO2-uitstoot. Het overgrote deel zit bij hun klanten die de olie- en gasproducten van Shell verbranden in hun voertuigen, verwarmingsinstallaties en bedrijfsprocessen.

Het gerechtelijke vonnis dwingt Shell echter ook om bij die klanten CO2 te reduceren, in de vorm van een 'zwaarwegende inspanningsverplichting'. Dat is ongekend en ongehoord, nog los van het feit dat niemand precies weet wat zo'n zwaarwegende inspanningsverplichting inhoudt.

Het komt er ongeveer op neer dat Shell u en mij zou moeten bewegen om minder te verwarmen, minder te produceren en minder te rijden, met als resultaat dat u en ik minder olie- en gasproducten van Shell kopen.

Wat dachten Milieudefensie en de rechter?

Wat dacht Milieudefensie toen ze dit eisten, en wat dacht de rechter toen hij die eis toewees? Een bedrijf dwingen om hun klanten over te halen minder van hun producten te kopen zonder dat er de komende tien jaar voor die klanten een redelijk en betrouwbaar alternatief voorhanden is?

De inmiddels Britse multinational is hiertegen in beroep gegaan, en ik hoop en verwacht dat deze gerechtelijke dwaling vernietigd zal worden. Niet omdat ik iets voor of tegen het bedrijf Shell heb, maar omdat dat van groot belang is voor onze democratie en rechtsstaat.

Gelijk speelveld voor alle olie- en gasbedrijven

Als het Shell-vonnis in hoger beroep stand zou houden, zal Shell in de komende acht jaar hun olie- en gasafzet naar u en mij met 45% moeten afbouwen. In een gelijk speelveld zouden alle olie- en gasbedrijven in de wereld dat dan moeten doen, anders pikken die gewoon Shells marktaandeel in en besparen we geen gram CO2.

Als alle olie- en gasbedrijven in de wereld voor 2030 hun productie met 45% afbouwen, stijgen de wereldwijde gas- en benzineprijzen nog veel harder dan ze nu al doen, en is het gedaan met veel van de dingen die we nu alledaags en belangrijk vinden.

Accijnsverlaging om brandstofverbruik te stimuleren

In feite dient zich dit nu al aan. Gas, benzine en diesel worden zo duur dat burgers en bedrijven vast dreigen te lopen. Nederland en andere landen reageren hierop

door de brandstofaccijnzen te verlagen.

Doel van die maatregel is om de verkoop van de olieproducten van Shell en zijn concurrenten te stimuleren, dus om de klanten van Shell in staat te stellen om die olieproducten te blijven verbranden in hun automotoren. Intussen zou Shell nog steeds de CO2-emissie van zijn klanten met 45% moeten verminderen?

Zon en wind bieden voorlopig geen soelaas

Een simpele rekensom toont aan dat zon en wind dit alles de komende tien jaar niet kunnen veranderen. Zelfs met wekelijkse installatie van twee windmolens en 60.000 zonnepanelen tot aan 2030 halen we in Nederland nog geen 10% van ons totale energieverbruik uit zon en wind.

De enige technologie die op die termijn iets substantieels kan bijdragen is kernenergie. Dat is ook nog eens een technologie waarin Nederland met kerncentrale Borssele, Urenco Almelo en ECN Petten kenniskoploper in de wereld is.

Tweede kerncentrale in Borssele

Het kabinet zet een belangrijke stap door het onhoudbare beleid van Glasgow af te zweren, en met hernieuwde investeringen in fossiele brandstoffen te acteren op de actualiteit en de nationale belangen. In dat licht past talmen met kernenergie niet langer.

Laten we met realiteitszin en lef – oftewel nieuw leiderschap – doorpakken, om te beginnen met een tweede kerncentrale in Borssele. De ruimte, expertise, infrastructuur en veiligheidsvoorzieningen zijn er al.

Maarten van Andel *publiceert even nuchtere als nuttige analyses van het energie- en klimaatbeleid in Wynia's Week.* ***Syp Wynia*** *interviewde Maarten van Andel voor WWTV. Die* ***VIDEO*** *kunt u* ***HIER*** *bekijken.*

We vallen u er zo weinig mogelijk mee lastig. Maar het is natuurlijk wel waar: ***Wynia's Week wordt mogelijk gemaakt door de donateurs. Mogen we u noteren?*** *Doneren kan HIER. Hartelijk dank!*